

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind modificarea Legii nr.200 din 16.07.2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova (nr.224 din 07.09.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nr. 224/2021 privind modificarea Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, conform prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Obiectul de reglementare al proiectului de lege vizează modificarea Legii nr.200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, iar potrivit Notei Informative, scopul proiectului de lege este de a acorda și de a prelungi dreptul de ședere provizorie pentru persoanele beneficiare de pensii care provin din statele cu care Republica Moldova a încheiat acorduri bilaterale sau multilaterale în domeniul social.
3. Referitor la promovarea inițiativei legislative, reținem că prezentul proiect de lege este similar cu proiectul de lege nr. 55 din data de 04.03.2021, care a devenit nul în temeiul art. 47 alin.(12) din Regulamentul Parlamentului. Dat fiind faptul că proiectul supus avizării conține aceleași prevederi ca și proiectul de lege nr. 55/2021, Direcția generală juridică își menține concluziile formulate în avizul DGJ-08 din 25 martie 2021.
4. Privitor la solicitarea DA nr. 77/01-428 din 10 septembrie 2021, de a corecta eroarea tehnică din proiectul supus avizării și anume substituirea cifrei "32" din pct. 1 al **Art. I** cu cifra "31", atenționăm că, pentru atribuirea forței juridice, urmează a fi înaintat un amendament la prezentul proiect de lege.
5. La examinarea proiectului de lege se va ține cont de prevederile art.32 din Legea nr.100/2017, conform cărora proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care

întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect.

6. De asemenea, potrivit art.42 alin. (5) din Legea nr.100/2017, după adoptarea, aprobarea sau emiterea actului normativ, denumirea se completează cu un număr de ordine, ca element de identificare, la care se adaugă anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis. Referința la actul normativ supus modificării din titlul proiectului de lege supus avizării se va expune conform următorului model, denumirea actului normativ, numărul de ordine ca element de identificare, anul în care a fost adoptat fiind despărțite de o bară oblică.

7. Totodată art.51 alin.(3) din Legea nr.100/2017 stabilește că, dacă actul normativ conține un singur articol, în loc de număr se utilizează sintagma „*Articol unic*”. Astfel, textul "**Art. I**" se va substitui cu cuvintele "**Articol unic**".

8. În norma de dispoziție se va indica sursa oficială de publicare a Legii nr.200/2010, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.179–181, art.610), după care se va include textul "*cu modificările ulterioare*" întru corespundere rigorilor tehnicii legislative.

9. Întru respectarea prevederilor art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017, în pct.1 și 2 al **Art. I** cuvântul "*conținut*" se va substitui cu cuvântul "*cuprins*", aceasta va asigura uniformitatea și constanța utilizării terminologiei în actele normative.

10. La pct.2 al **Art. I** din proiect, întru respectarea rigorilor redactionale, textul introductiv se va substitui cu textul "*se completează cu un nou articol 42³, cu următorul cuprins:*".

11. Referitor la cuvintele " *cetățenilor străini, asigurați social*" din cuprinsul alin.(1) al articolului nou 42³, este de menționat că această categorie cuprinde un cerc mult mai vast de persoane.

Definiția legală a noțiunii de "*asigurări sociale*" este expusă în art.1 din Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale: „*sistem de protecție socială a persoanelor asigurate, constând în acordarea de indemnizații, ajutoare, pensii, de prestații pentru prevenirea îmbolnăvirilor și recuperarea capacității de muncă și de alte prestații*".

Asigurările sociale reprezintă un sistem de indemnizații bănești, ce permit compensarea principalelor tipuri de pierdere a capacității de muncă și, în consecință, a salariului din motive obiective: **boală, șomaj, vârstă înaintată, nașterea copilului, schilodirea la locul de muncă și alte prestații, prevăzute de legislație.**

12. La lit. a) din alin.(1) al articolului nou 42³ după cuvântul "*solicitării*" este necesar de a preciza ce se solicită întru respectarea prevederilor art.54 lit. a) din Legea nr.100/2017, potrivit căreia conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație.

13. La fel, atragem atenție asupra faptului că, în proiectul de lege nu este folosit un limbaj uniform pentru aceiași categorie de cetățeni, ca de exemplu fiind utilizate „*pensionari cu cetățenia străină*”, „*pensionari străini*” „ *cetățenilor străini, asigurați social*".

14. Menționăm că, potrivit art.31 din Legea 200/2010, străinul poate solicita acordarea dreptului de ședere provizorie în Republica Moldova în anumite scopuri concrete. Din prevederile proiectului nu este clar cum vor argumenta (în ce scop) pensionarii străini solicitarea eliberării vizei de lungă durată pentru ședere provizorie?

15. Potrivit prevederilor art.54 lit. f) din Legea nr.100/2017, în textul proiectului actului normativ se evită folosirea regionalismelor, a cuvintelor și expresiilor nefuncționale, idiomatice, care nu sânt utilizate sau cu sens ambiguu. Mai mult ca atât, alin.(5) al aceluiași articol stabilește că, în caz dacă o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme.

16. Suplimentar, ținem să precizăm că la data de 08.09.2021 în Parlament a fost înregistrată inițiativa legislativă a unui grup de deputați ce privește modificarea Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, astfel în cazul acceptării proiectului de lege din punct de vedere conceptual, urmează a se ține cont de prevederile art.56 alin.(5) din Regulamentul Parlamentului, care stabilesc că dacă sânt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect.

Reieșind din prevederile *supra*, considerăm necesar de a revizui cuvintele "*suficiente venituri*" și "*fără a avea nevoie de sprijin financiar*" de la Art. I pct.2 lit. b) al articolului nou 42³ din proiect. Norma nu oferă claritate, riscând a crea numeroase interpretări, dar și comportă un caracter coruptibil, lăsând la dispoziția organului de atribuțiile căruia ține executarea legii în privința luării deciziei dacă un pensionar străin are venituri suficiente sau nu, are nevoie de sprijin financiar sau nu.

În concluzie, conchidem că prezentul proiect de lege nu corespunde criteriului de calitate a legii, fiind relevante în acest caz constatările Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr. 26 din 23 noiembrie 2010, potrivit căreia; „*pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate ~ norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.*”

În concluzie, menționăm că textul proiectului de lege urmează a fi modificat corespunzător, ținându-se cont de obiecțiile expuse în prezentul aviz.

**Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ**